

NOVICE

kmetijskih, obertnijskih in narodskih reči.

Odgovorni vrednik *Dr. Janez Bleinceis.*

Tečaj X.

V sredo 28. aprila (sredoživna) 1852.

List 34.

Premila prošnja ptičev.

Spisal J. O.

Kaj smo se sirote zadolžile, da nas mladi in stari, mestni in deželni prebivavci, bodi pozimi, spomladi, poleti ali v jeseni nemilo preganjate, zalazvate, lovite in morite, kot da bi se bili vsi zarotili, nas pokončati, brez pomiselka, da nas nar modrejši Stvarnik brez vsiga namena ni stvaril, in da z našim pokončanjem Njegovi previdnosti nasprot ravnate, ter naravne večne postave ovračujete, kar se nikdar brez škode ne zgodi.

Kdor ne živi brezglavno, mora iz našiga vedenja spoznati, de nismo nepotrebni prebivavci zemlje. Koliko škodljivih gosenc, muh, mušic, mravlja, červov in drugih sadnimu drevju in drugim koristnim rastlinam škodljivih merčesov za svoj in svojih mladičev živež pokončamo!

Kako prijazno pozdravljamo človeka od beliga jutra do tamne noči s svojimi pesmicami, in koliko si prizadevamo žvergoleči pod milim nebam kmetovavce o težkim delu pri dobri volji ohraniti.

Tisto malo pridelka na sadji in zernji, ki ga lastnikom prikratimo, je li pičlo povračilo naših zaslug, zlasti če pomislite, da vam poverh vsiga imenovaniga prida še v jeseni in pozimi marsikak prijetin in tečen grizlej mesa podelimo.

Predrage sostvari ravno tistiga Stvarnika pomislite vse to, in uslišite našo premilo prošnjo:

Dovolite nam vživati od večniga Stvarnika nam namenjeno prostost, če že ne celo leto, saj spomladi in poleti, ko skerbimo za ohranjenje in pomnoženje Vam koristniga rodú, — ko z milim petjem vaše serca razveselujemo, in s pitanjem svojih mladičkov nar več merčesov pokončamo! Vzemite nas v število tistih žival, zoper katerih terpinčenje so se celò društva zedinile, in potegujte se za nas po šolah, da nas mladost v miru pusti, in nas enako hudodelcam ne tlači v keho — tičnico imenovano!

Slišali smo, da so postave oklicane, ktere prepovedujejo nas pevke spomladi in poleti loviti. Vesele te modre postave smo se prederznili mestom približevati; — pa kaj vidimo? Komaj se oglasimo, nam že sovražne mreže po germih nastavljate, in si prizadevate nas naše nardražji dobrote na svetu — prostosti — oropati. Kdo pametnih ne vidi, da z vzeto prostostjo smo le toliko vredni, ko jetniki v ječi!

Vi gospodje vradniki, ki skerbite za spolnenje postav, čujte, lepo vas prosimo, tudi nad tem, da se tudi ta postava povsod spolnuje, ktera nam milost skazuje! Vi gospodje učitelji duhovni in svetni, ki sadite dobre nauke v serca mla-

dosti, pripomagajte, prosimo, da mladost spozná namen modriga Stvarnika nebes in zemlje! In vi očetje in matere, ki imate pamet in dobro serce, svarite svojo družino, da ne streže saj spomladi ne po našim življenju!

Desetina in tlaka ste odpravljene pri Vas; dovolite nam desetincam in tlačanam biti, ker rado voljni Vam tlako delamo v poberanji in pokončanji gosenc, in s tem Vam obilno desetino dajemo na sadji in družih sadežih, — in zraven tega Vam še prepévamo!

Mi smo Vam iz serca radi desetinci in tlačanje — dovolite nam le prostim biti! To saj nam dovolite, lepo prosimo!

O miloserčnosti do človeka.

(Konec.)

Ali bi ne bilo beračenju pomagati? Zakaj ne? Ko bi vsaka soseska gledala, de bi se iz njene soseske nihče po sveti ne potikal, bi bilo te težave kmalo konec. To kar se ptujim, neznanim ubogim razdeli, bi se za domače uboge prihranilo. Kakor po mestih, naj bi se v vsaki županii oskerbnišnica za uboge vpeljala, in komur bi sila bila, temu bi se podelilo. Uboge naj bi soseska silila, de doma ostanejo, bi jim oskerbela toliko dela, kolikor ga še opravljati morejo; kolikor si pa ne morejo več prislužiti, bi se jim pa iz oskerbnišnice podelilo. Nar ubožniši kmet razdeli med uboge vsaki mesec vsaj pol goldinarja vrednosti, ko bi tudi ne hotel. Ko bi vsak polovico toliko v oskerbnišnico položil, bi nobeden ubog cele fare ne vedel za glad in silo. Tako ostane pa veliko prav ubogih in revnih brez vse pomoči. In taki ubogi so večkrat prav pridni, pošteni ljudje. Huda letina, nesreča pri živini, vjima, množica otrok jim spravi revšino v hišo: pa raji terpijo, ubožtvo zakrivajo, kakor de bi bližnjiga nadlegovali. Tudi pridni hlapec, poštena dekla včasih po dolgi boleznih v veliko ubožtvo pride.

Ali bi ne bilo bolje, takim revnim v pomoč priteči, ko pa une nesramne, brezvestne ljudi podpirati, de ložej v lenobi in razvujzdanji živijo?

Kar zadene uboge, ki v soseski svojiga doma več nimajo: je pa dobrotljivi Stvarnik že preskerbel, de je v vsaki fari toliko posebno dobrih ljudi, kolikor je posebno ubogih. Taki bodo ubogiga radi pod streho vzeli, ga še z življenjem preskerbeli, de jim le kako majhino delo opravlja; ali če delati več ne more, de jim le doma varje, kadar vsi na delo grejo. Kmetje so tudi se sploh tako pošteni, de hlapca ali deklo radi pri hiši za v Boga ime obderžijo, kadar si že prislužiti ve